

אָפּטאַקט

אויך ווען דו פאלסט,
בל"בסטו ווערד.

וואכ-שריפט פאר קינדער, פון 'משמרת השלום'

נו' 50

פר' תולדות
חשון פ"ה

אויפֿשטעלן פון בלאַטע?

דער 'שטר' בלייבט 'שטר'.

שלמה, פירט אן א 'חברת מתמידים' אין שוהל. די לעצטע וואך איז ער פארוואונדערט.

פיני, קומט נישט צום לערנען. פארוואס?

ער באטראכט די שוהל און זעהט, אז פיני זיצט אין ווינקל, אפגעזונדערט אליין און צובראכן. שלמה איז באלד צוגעגאנגען צו איהם.

"וואס איז געשעהן?" איז ער צוגעטראטן צום ענין.

"איך בין נישט שולדיג!" איז פיני אויפגעשפרינגען.

"שולדיג אין וואס? כהאב דיר דען באשולדיגט?... איך בין דיר בלויז געקומען זאגן, אז דו פעלקסט אונז אויס. מיר ווארטן אויף דיר!" שלמה האט ארויפגעלייגט א ליבליכע האנט אויף זיין פלייצע. פיני האט זיך אבער אפגעשאקלט.

"איך בין נישט מסוגל אריינצוקומען", איז ער געבראכן געווארן. "כהאב נישט קיין רעכט. איך בין א געפערליכער,

און בין נישט ווערד".

שלמה האט זיך אראפגעזעצט און געפרעגט ליבליך:
"פארוואס האסטו מחליט געווען אזוי?"

פיני האט זיך צו-וויינט: "ווען איהר זאלט וויסן... וואס איך האב געטוהן... וואלט איהר אפילו נישט גענעדט צו מיר. און אדאי נישט אריינגערופן..."

"פיני, ווילקסט מיר דערציילן וואס האט פאסירט? איך גיי דיר גארנישט טוהן!"

"איהר וועט זיכער ברוגז ווערן... אבער אז איהר בעט, וועל איך דערציילן" ער האט פארווישט די טרערן. "צוליב מיר איז פארשוואונדן געווארן דער פליהער (רחפון)."

שלמה האט זיך טאקע דערשראקן: "וועלכער פליהער? וואס גייקובס האט תורה געווען פאר די יערליכע הגרלה?"

פיני האט געשאקלט מיטן קאפ, זיינע אויגן האבן

שלמה האט זיך נישט פארטומקלט: "דו ווילסט די געלט? - קענסט עס נעמען?"

"באמת?!" פיני האט אויפגעזוכט א שטיקל נײלאן, איינגעוויקלט דעם שטר, און איז צוגעגאנגען צום קראן.

"א רגע" פֿרעגט שלמה "ס'איז שמוציג. פארנואס נעמסטו עס?"

"פארנואס נישט? א שטר בלייבט שטר, אויך ווען ס'איז שמוציג! מ'קען עס רייניגן!"

"קום, פיני. לאמיר אריינגיין אין שוהל; האבן זיינע אויערן געהערט וואס דו האסט געזאגט? א ווערדפולע זאך בלייבט ווערד, אויך ווען ס'ווערט שמוציג!!!"

"און וואס איז מיטן פליהער?" פיני איז נישט געווען רוהיג.

"ביסט טאקע נכשל געווארן, צדיק. האסט זיך פארשמירט און ס'איז א גרויסע שאד. אבער דו האסט א מעגליכקייט זיך צו וואשן. רייניגן, און תשובה טוהן. ביסט א אידיש קינד און ביסט אסאך מער ווערד ווי דער שטר - אויך ווען דו האסט זיך פארשמירט..."

"איהר זענט זיכער?"

"אודאי זיכער. א אידישע נשמה איז אסאך-אסאך מער ווערד, ווי א שטר פון 100 ש. און אויב א שטר בלייבט מיט זיין ווערדע, אפילו ווען ס'איז שמוציג - קל וחומר, אז דו..."

מ'טוהט תשובה און מ'עפנט א נייע בלאט.

פיני איז אריין און זיך געזעצט לערנען. אין אנהייב שפעמוודיג, אבער גאנץ שנעל האט ער זיך צוריק

געגלאנגט. "כ'האב געוואלט אויספראבירן, צו איך קען דאס אנשטעלן... האט זיך עס אויפגעהויבן און אוועק געפליגן... איך בעט: 'ענטשולדיגט מיר'..."

שלמה האט געשוויגן.

"זעצט פארשטייט איהר, פארנואס איז נישט פאסיג, אזא שרעקליכער אינגל ווי מיר, זאל אריינגיין לערנען?..."

"ביז דא?" שלמה האט זיך אויפגעשטעלט. "א 'שרעקליכער' אינגל, זאגסטו?"

ער האט ארויסגענומען א שטר פון 100 ש, און געפֿרעגט פון פיני, צו ער וויל עס...

פיני האט איהם באטראכט מיט אפענע אויגן. פארנואס זאל ער נישט וועלן אבער אלס וואס?...

שלמה איז ארויס אינדריסן, פיני איז איהם נאכגעגאנגען. אויפן ארט איז געווען אַנגעזאמלט שמוציגע וואסער און א גרויסע בלאטע. שלמה האט אהין געווארפן דעם שטר.

"פארנואס טוהט ער דאס???" האט פיני נישט פארשטאנען...

א חידה במידה

וואכנטליכע רעטעניש, אויף מידות און שמירת הלשון

הרב דוד נחמאל שורץ שליט"א, י"ד מכון "פלא התורה"

חידה:

ווי איז מעגליך א מענטש זאל זאגן "איך וויל נישט רעדן לשון הרע", און מיט דעם עובר זיין אויף א איסור?

מקורות: הפסח חיים הלכות לשון הרע כלל ט' סעיף א' - בבאר מים חיים שם סב"ב.

"לפני שאתם יוצאים לדעת את מוסר האדם, תראו את פניו" - מוסר האדם הוא כמו פניו, ומוסר האדם הוא כמו פניו. תראה את פניו של האדם, ותראה את מוסר האדם. ומוסר האדם הוא כמו פניו של האדם. ומוסר האדם הוא כמו פניו של האדם.

געכאפט.

שלמה איז געווען צופרידן: "זעהסט פיג, ווי גוט ס'איז געווען? וואס זאגסטו: צו מעג א דורכפאל גורם זיין פאר א מענטש, ער זאל אלעס אפלאזן, חלילה???"
"אבער וואס וועט זיין מיטן פליהער? מיט מיין ווילדע טאהט (מעשה)?" - האט ער ווייטער געפרעגט.
"אין באלאנג צו דיין ווילדע טאהט: ערשטנס, האסטו תשובה געטוהן" האט שלמה געענטפערט ערנסט "מיט חרטה, וידוי, און האסט זיך זיכער אונטערגענומען מער נישט צו-באגיין אזא טריט. ריכטיג? אזינד ביקטו ריין. הייבסט אן א נייע גלאט - דאס איז די מתנה פון תשובה!"
"און דו קענסט אויך פארנעקסן פון דעם פליהער. איך וועל זיך בעז"ה אן עצה גיבן. זאלסט נאר נישט טראכטן אז ביקסט שרעקליך אדער געפערליך; דו ביקסט א טייער אידיש קינד!"

דער ערשטער שטאפל אין עבודת המידות

רבינו יונה שרייבט: צום ערשט דארף א מענטש וויסן, זיין אייגענעם 'ערך' און חשיבות. איינערקענען

אין זיינע מעלות און מעלות אבותינו הק', און געדינקען ער באליבט ער איז ביים רבש"ע.

ווען ער וועט דאס וויסן, און דער יצר הרע וועט קומען איהם איבעררעדן צו זינדיגן, וועט ער מאכן א ריכטיגן חשבון און טראכטן: "אזא גדול וחשוב ווי מיר, א בן גדולים און בן מלך, וואס פארמאגט אזויפיל דערהויבענע מעלות טובות - מעג באגיין אזא זאך? איך אעשה את הרעה הגדולה הזאת?"

דערפאר, די ערשטע מידה אויף וואס מ'דארף ארבעטן איז: איינערקענען אין די אייגענע ווערדען אבער צוזאמען מיט ענוה און הכרת הטוב צום בורא העולם - אזוי ווי מיר האבן שוין גע'ערעדט.

רגע!

ווי ווייט איז יעדער איד חשוב?

אויף דעם וועלן מיר א"ה שמועסן, די קומענדיגע וואך...

דערנויטל טראכט אויף וואס דו האסט געלייגט!... א גוט שבת - משולם.

שו"ת משולם

א הלכה צום שבת טיש

נתי לאכט: "יעדער ווייסט, אז ישעי' איז א בעל נאוו. קוקט מיט וואספארא שטאלץ ער האלט דעם מייק..."
אויך אויב ס'איז אמת, און ישעי' איז טאקע געשלאגן מיט א שילדקע מידה, זענען נתנים ווערטער 'לשוו הרע'.

מ'טאר נישט רעדן גנאי אויף יענעם'ס מידות, אזוי ווי זאגן: ער איז א בעל נאוו, בעל כעס א.ד.ג.

פאָדן פון לעבן

אין קורצן פון פריער: אינעם נייעם געגנד, איז דערוויל נישטא א קביעות'דיגע געביידע פארן חידער. ציטע איז גורם, משולם און רעדן אן צו טראכטן, און דערווייטערן פון זיך סברים. וועלוי ווארפט געטות די טאבע, אויף משולם'ס פנים.

געשריבן: ש. רוזנטשין | געמאלן: יוספי יוסף

ביסט מיר מוחל?

ווי אזוי איז ציטע אנגעקומען אהער?

נעם צוריק די טאבע.

אלס איז געטיר!

קום פארנאכמיט שפילן מיט אונז; איציק וועט מסכים זיין.

די הפסקה האט זיך געענדיגט!

פארזעצונג וועט קומען אי"ה

אין צושפרייט דעם וואכנשריפט אין שוהלדן, פאר א מינימאלען פרייז קליענט 02-5379160 דריקט 8

איהר ווילט הערן אביסל מער, אויף משולם מיט ציינע סברים, און אויף דעם יצר הרעס, מסוכנדיגע סאלדאטן? קלינגט אריין צום סברים-ליין: 0723372212 דריקט 392